

Currenda XXIII.

A. D. 1877.

L. 4752.

Kandydaci do stanu duchownego lub kapłani, którzy nie ukończyli nauk teologicznych, według systemu w Państwie Austriackiem przyjętego, nie mogą otrzymać zabezpieczenia na utrzymanie, czyli tak zwane titulum mensae.

Ces. król. Namiestnictwo udzieliło Biskupiemu Konsystorzowi pod dniem 6. Października 1877. L. 47438. rozporządzenie wysokiego Ministeryum wyznań, z dnia 14. Września 1877. L. 14473. do wiadomości i zastosowania się. Rozporządzenie to brzmi jak następuje:

Abchrift des Erlaßes des h. k. k. Ministerium für Cultus und Unterricht ddo 14. September 1877. Nr. 14473. an die k. k. Statthalterei in Lemberg.

In Erledigung des Berichtes vom 20. August l. J. Z. 36717 finde ich ausnahmsweise zu gestatten, daß dem aus Galizien gebürtigen Alexander N. der, ohne hierlands die vorschrittmäßigen Studien absolvirt zu haben, in Rom die Priesterweihe empfing, der Tischtitel aus dem galizischen Religionsfonde zugesichert werde. Hievon wollen Euer Excellenz das griechisch-katholische Metropolitan Ordinariat in Lemberg mit dem Beifügen verständigen, daß weitere ähnliche Zugeständnisse nicht mehr gemacht werden könnten und deshalb auf die Hintanhaltung von derlei Unregelmäßigkeiten hinzuwirken sei.

D. u. s.

Z Biskupiego Konsystorza,
w Tarnowie dnia 20. Października 1877.

L. 4849.

Odnowienie rozporządzenia Gubernialnego z dnia 22. Lipca 1834. L. 44412, dotyczącego się podpisywania przez dusz pasterzy kwitów, wszystkim osobom pobierającym pensye, emerytury, prowizye lub inne należitości ze skarbu publicznego.

Z powodu wypadku specjalnego, w którym dotyczący Pleban, zapóźno doniósł o zapadłej śmierci prowizyonisty, a skarb cesarski wydał niesłusznie 9 złr. 51½ cnt., które

w razie niemożebności zwrotu, od Plebana ściągnięte zostaną, wydało c. k. Namiestnictwo pod dniem 6. Października 1877. L. 34585. odezwę do Biskupiego Konsystorza, by wszystkich dusz pasterzy pouczyć jak sobie mają postąpić z podpisywaniem dotyczących kwitów i doniesieniem bezzwłoczném o zapadłej śmierci pensyonisty lub zawarciu małżeństwa. W tym celu dołączyło wydaną jeszcze w r. 1834 instrukcyą, którą dla wiadomości i ścisłego zachowania tutaj umieszczamy:

Abstricht einer Note der k. k. Finanz-Landes Direction in Lemberg vom 30. Juni 1877 Nr. 22583 an die k. k. Statthalterei in Lemberg.

Der W. . . . . Pfarrer hat über das am 18. Jänner 1877 im Orte W. . . . . erfolgte Absterben des mit einer Ruhegebüßr monatlicher 9 fl. 51½ fr. aus der Staats- und 90 fr. aus der Bruderladenkasse theilhaft gewesen und in W. . . . . ansässigen Wieliczkaer Bergarbeiters Mathias Kaweck, der mit der Auszahlung dieser Ruhegebühren betrauten Salinenbehörden, nämlich der k. k. Salinenverwaltung in Wieliczka, die im Anschluß mitfolgende Anzeige dtto 14. Februar 1877 Nr. 20. erstattet. Diese nicht zeitgerechte Todesanzeige war Veranlassung, daß die in decursiven Raten zahlbare Bruderladen Provision für die Zeit vom 18. bis letzten Jänner 1877 mit 39 fr., dagegen die in anticipativen Raten gebührende Merarial-Provision für den Monat Februar 1877 mit 9 fl. 51½ fr. ungebührlich ausbezahlt wurde. Indem die 39 fr. bereits eingebracht wurden und man wegen Einbringung der 9 fl. 51½ fr. von dem, zum Bezuge derselben nicht berechtigt gewesenem Perzipienten unter Einem das Geeignete eingeleitet, und man sich vorbehält im Falle der Uneinbringlichkeit dieser 9 fl. 51½ fr. die im §. 9. der nach, bezogenen Vorschrift normirte Verantwortlichkeit und Ersatzpflicht gegen den genannten Pfarrer geltend zu machen, beehrt man sich die löbliche k. k. Statthalterei um die gefällige Verfügung zu ersuchen, daß die mit der Gubernial-Verordnung vom 22. Juli 1834 Z. 44412 verlautbarten von der bestandenen k. k. allgemeinen Hofkammer mit dem Dekrete vom 17. April 1834 Z. 15457 erlassenen Vorschriften rücksichtlich auch jene sub C) über die sogleich nach dem Absterben eines Provisionisten, durch die Pfarrvorsteher zu geschehende Anzeige an die betreffende Behörde zur Vermeidung von Schädigungen des Staatsschatzes in Erinnerung gebracht werden.

D. u. s.

C.

Vorschrift für die Pfarrvorsteher über die bei Bestätigung der Zahlungs-Quittungen über Pensionen, Provisionen, Gnadengaben, Quieszenten-Gehalte, Erziehungsbeiträge, Capi soldi und Patrizier-Sustentationen zu beobachtenden Vorschriften.

§. 1. Die Pfarrvorsteher sind verpflichtet den in ihrem Pfarrsprengel sich aufhaltenden, mit einem der obgedachten Bezüge theilhaften Partheien auf ihren monatlichen oder vierteljährigen Pensions-Quittungen die Bestätigung, daß sie am Leben sind, und zugleich bei Wittwen, daß sie noch im Wittwenstande, bei Waisen aber, daß sie noch

unversorgt sind, mit Beisehung des Pfarrsiegels und des Datums unter ihrer Dastürhaftung, in sofern ihnen ein Mangel an der gehörigen Vorsicht zur Last fällt, zu ertheilen.

§. 2. Damit die Pfarrvorsteher die Lebens- und sonstigen Bestätigungen mit Grundhaltigkeit ertheilen können, haben die Partheien mit den Quittungen persönlich bei ihnen zu erscheinen, in dem Falle jedoch, wenn eine Parthei durch Krankheit, oder andere Umstände an der persönlichen Erscheinung verhindert ist, hat der Pfarrvorsteher die Bestätigung des Lebens nur dann beizusetzen, wenn die schriftliche Bestätigung des Hauseigenthümers oder Administrators, wo die Parthei wohnt, oder der Obrigkeit, oder Polizei-Behörde ihres Wohnortes, über das Leben derselben bereits auf der Quittung sich befindet.

§. 2. Das Normal-Alter für Waisen pensionsfähiger Eltern ist, und zwar bei Knaben auf das 20te, bei Mädchen auf das 18te, für Waisen provisionsfähiger Eltern aber das ist für solche, die nicht mit einem jährlich, sondern nur mit einem täglich bemessenen Genuße von: 2, 3, 4 fr. theilt sind, bei Knaben auf das 14te, bei Mädchen auf das 12te, für Hofstatts-Dieners-Waisen beiderlei Geschlechtes aber auf das 18te Lebensjahr festgesetzt; die Bezüge der Waisen haben daher in der Regel aufzuhören, wenn sie in das obbemerkte Normal-Alter treten. Wenn Kindern, die zugleich von Vater und Mutter verwaist sind, eine Pension, Provision zusammen (in concreto) verliehen werden, so dauert der Bezug derselben in so lange fort, als noch einer der Waisen unversorgt, unter dem Normal-Alter stehet.

§. 4. Da der Genuß der Erziehungsbeiträge nicht allein mit erreichtem Normal-Alter, sondern auch bei einer vor dem Normal-Alter eintretenden Versorgung der Waise aufzuhören hat, so haben die Pfarrvorsteher auf ein und den anderen schon von dem Vormunde auf der Quittung zu bemerkenden Umstand aufmerksam zu sein, und solchen, wenn er bei einem Waisen eintritt, jeden Falls in der Quittung zu bemerken.

§. 5. Unter der Versorgung einer Waise wird verstanden, wenn dieselben ein Vermögen oder Einkünfte erlangen, welche zu ihrem Unterhalte hinreichen, insbesondere aber: bei Knaben:

- a) der Eintritt in das Militär mit Bezug einer Gage, oder Löhnung;
- b) Die Aufnahme in ein geistliches Seminarium, Stist, oder Kloster, oder in eine, unter der Oberleitung des Staates stehende öffentliche Erziehungs- oder Versorgungsanstalt, in welcher alle Bedürfnisse der Zöglinge aus den betreffenden Fonds oder Anstalten bestritten werden;
- c) Die Erlangung eines öffentlichen oder Privat-Dienstes mit Gehalt, oder Lohn; endlich
- d) Die Unterbringung in die Lehre bei einem Handelsmanne, Professionisten, Künstler etc., wo der Waise von dem Lehrherrn oder Meister die unentgeltliche Wohnung, Kost, Kleidung und Wäsche erhält;

bei Mädchen:

- a) Der Eintritt in den Ehestand;
- b) in ein Nonnen Kloster, welches sich nicht mit der Erziehung beschäftigt;
- c) in eine Stiftung oder Stiftsplatz;
- d) in einen mit Gehalt oder Lohn verbundenen öffentlichen oder Privatdienst.

§. 6. Auch bei jenen männlichen und weiblichen Waisen, welche nach erreichtem Normal-Alter mit Gnaden-Gaben, die mit einer von der Waise erlangten Versorgung aufzuhören haben, theilhaft sind, haben die Pfarrvorsteher, so fern die eine oder die andere der obbemerkten Versorgungsarten bei einer Waise eintritt, solche in der Quittung anzumerken.

§. 7. Die Pfarrvorsteher haben die Lebensbestätigung jenen Partheien, welche den Alerarial-Genuß monatweise beziehen, nicht vor dem 25. des nämlichen Monates, auf welchen die Quittung lautet, bei vierteljähriger Behebung aber nicht vor dem 25. des 3. Monates, und jeden Falls den in Rede stehenden Partheien nur dann zu erteilen, wenn dieselben zur Zeit der auszufertigenden Bestätigung wirklich in dem Pfarrsprengel des, das Zeugniß ausstellenden Pfarrers wohnen. In jenen Fällen, wo eine Parthei ihr gewöhnliches Domizil zwar nicht für immer, jedoch für eine bestimmte längere Zeit verläßt, z. B. wegen einer Reise, Bade- oder Brunnen-Cur etc., hat die Lebensbestätigung derjenige Seelsorger zu erteilen, in dessen Pfarrsprengel sich die Parthei zur Zeit der Behebung ihres Genusses aufhält.

§. 8. Endlich wird den Pfarrvorstehern zur Pflicht gemacht, nicht nur jeden in ihrem Pfarrsprengel sich ergebenden Todesfall einer mit einer Pension, Provision, oder sonstigem Alerarial-Bezug theilhaften Parthei, sondern auch jede nach den gesetzlichen Vorschriften vollzogene Trauung einer Wittwe, oder weiblichen Waise von Civil- und Militär-Beamten, oder Offizieren, unverzüglich der vorgesetzten politischen Behörde anzuzeigen.

§. 9. Für die genaue Beobachtung dieser Vorschriften, sind die Pfarrvorsteher verantwortlich, und für jeden durch Außerachtlaffung derselben dem Alerar zugehenden Nachtheil, ersakpflichtig.

Den 17. April 1834.

Z Biskupiego Konsystorza,

w Tarnowie dnia 24. Października 1877.

L. 4616.

Wezwanie do zbierania szczegółów tyczących się rodu Krzyżanowskich.

Dr. Stanisław Dębno z Woli Sienieciskiej Krzyżanowski, Prezes towarzystwa archeologicznego krajowego we Lwowie, zbiera materyały do historyi rodu Krzyżanowskich, pragnie tedy mieć szczegółowe do tego przedmiotu wiadomości. W tym celu udał się z pro-

bą do tutejszego Ordynariatu o polecenie Wielebnemu Duchowieństwu, by z aktów kościelnych i dokumentów parafialnych raczyło odnośne wiadomości wyszukać i takowe jemu przesłać, lub go o tém uawiadomić. Adres jego jest: Lwów, ulica Zygmuntowska, L. 14.

Z Biskupiego Konsystorza,
w Tarnowie dnia 5. Października 1877.

L. 4620.

Polecenie nowo urządzonej 3cią drukarni w Tarnowie.

P. Włodzimierz Angelus założył 3cią drukarnię w Tarnowie i zaopatrzył ją w pospieszne maszyny, nowe czcionki i dobór papierów, ma nadto na składzie różne druki, formularze na świadectwa urodzonych, zaślubionych i zmarłych, arkusze metryk i t. p. jak osobne %. uwiadomienie jego, tu dołączone wskazuje. Gdyby który z P. T. Duchownych podobnych materyałów potrzebował, może się doń zgłosić.

Z Biskupiego Konsystorza,
w Tarnowie dnia 6. Października 1877.

L. 4881.

U S T A W A

**z dnia 19. Lipca 1877 roku, zawierająca przepisy, mające na celu
położenie tamy opilstwu.**

(Obowiązująca w Królestwach Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem i w Księstwie Bukowińskiem).

Za zgodą obu Izb Rady państwa postanawiam, co następuje:

§. 1. Kto w gospodach lub szynkowniach, na gościńcu lub w jakichkolwiek miejscach publicznych, oczywiście pijany, tak że wywołuje zgorszenie, pokazuje się, tudzież, kto w miejscach takich drugiego rozmyślnie upaja, karany będzie aresztem aż do jednego miesiąca lub grzywnami aż do 50 złotych.

Tejże saméj karze ulegają utrzymujący gospody i szynkownie, tudzież ich pełnomocnicy, gdy gościom już pijanym lub, z zastrzeżeniem istotnej potrzeby, oczywiście niedoroślým, przybywającym bez towarzystwa osób starszych napoje wyskokowe, wydają, lub wydawać pozwalają.

§. 2. Należytość za napoje wyskokowe, w gospodach i szynkowniach gościom wydane, nie mogą być zaskarżone, jeżeli dłużnik, przyjmując napój, nie był jeszcze uścił się z dawniejszego długu takiegoż rodzaju, należącego się temu samemu wierzycielowi. Należytości takie nie mogą też być potrącane z innych wierzytelności dłużnika.

§. 3. Umowy względem zastawu i poręczenia, zawarte w celu zapewnienia należytości, które na mocy powyższego paragrafu nie mogą być zaskarżone, są nieważne.

§. 4. Przepisy §§. 2 i 3 ustawy niniejszej nie stosują się do należytości od osób zamiejscowych, którym w gospodach dano gościnę.

§. 5. Kto usiłuje obejść przepis §§. 2 i 3 ustawy niniejszej za pomocą aktu pozornego, lub tym sposobem, że każe sobie wydać dokument, w szczególności zaś deklarację wekslową, karany będzie aresztem od jednego tygodnia aż do dwóch miesięcy, lub grzywnami aż do 200 złotych.

§. 6. Kto w przeciągu roku ukarany będzie za opilstwo trzy razy, temu władza administracyjna powiatowa wzbronić może na rok jeden uczęszczania do gospód lub szynkowni w miejscu zamieszkania i najbliższej okolicy.

Przekroczenie tego zakazu karane będzie aresztem aż do jednego miesiąca lub grzywnami aż do 50 złotych.

§. 7. Utrzymującym gospody lub szynkownie, kilkakrotnie a bezskutecznie karany za przekroczenia w drugim ustępie §. 1go i w §. 5tym nadmienione, władza administracyjna powiatowa odebrać może upoważnienie do utrzymywania gospód lub szynkowni na czas oznaczony lub na zawsze.

§. 8. Osnowa ustawy niniejszej ogłoszona będzie w gminach kraju w sposób powszechnie używany.

We wszystkich gospodach i szynkowniach przybita być ma takowa w miejscu w oczy wpadającym, każdemu dostępnem, w językach krajowych i utrzymywana tak, aby była czytelna. Za przekroczenie tego przepisu, utrzymujący lokal karany będzie grzywnami aż do 50 złotych.

§. 9. Dochodzenie i karanie przekroczeń w ustawie niniejszej wymienionych, należy do sądów powiatowych.

§. 10. Wykonanie ustawy niniejszej poleca się Ministrom sprawidliwości, spraw wewnętrznych i handlu.

LAXENBURG, dnia 19. Lipca 1877.

Franciszek Józef, r. w.

Auersperg r. w.

Lasser r. w.

Glaser r. w.

Chlumecky r. w.

Wykaz postawionych nowych budynków gospodarczych, jakoteż przedsięwziętych reperacji tak w kościele jako też i budynkach plebańskich w Małej (jako ciąg dalszy zob. kur. XXII.)

Po objęciu zarządu parafii w r. 1852 dano dach nowy na kościele, plebanii i budynki gospodarcze wyreperowano, na co wydano z konkurencyi 270 złr., ze strony proboszcza 176 złr. — Sprawiono do kościoła chorągiew za 36 złr. z tego było ze składek 27 złr. proboszcz dołożył 9 złr. — Ornat biały za 35 złr. ze składek wpłynęło 15 złr. od proboszcza 10 złr. — Kapa biała za 60 złr., ze składki 20 złr., od plebana 40 złr. — **W r. 1857** sprawiono ze składki chorągiew za 78 złr. — Wyzłociono kielich i sprawiono piękną labę ze składki za 26 złr. — **W r. 1858** nowy trybularz ze składki za 16 złr. —

poreperowano w kościele ławki, podłogę z konkurencyi 22 złr., pleban dołożył 11 złr. — **W r. 1859** zreperowano organ kosztem plebana za 9 złr. 50 ct., obito gontem przyciesi koło kościoła z konkurencyi 13 złr., pleban dodał 7 złr., razem: 759 złr. 50 ct. **W r. 1859** odstąpił koło kościoła morg gruntu na cmentarz, który kupił od włościanina Józefa Czerneckiego, ten kawałek odstąpił na cmentarz za 45 złr., a warta 300 złr., z konkurencyi więc 45 złr. do której należała gmina w 30 złr. a pleban w 15 złr. — Postawiono na cmentarzu krzyż za 30 złr., gmina dała 20 złr., a pleban 10 złr. — Postawiono nową plebanią za 2200 złr. z konkurencyi 1800 złr., a pleban dołożył przeszło 400 złr., razem więc 2200 złr. **W r. 1862, 1863 i 1864.** Wyreperowano wszystkie budynki gospodarcze, poszyto takowe, sprawiono drabiny do stajen, żłoby, wydylowano takowe, wyrestaurowano kościencę i pobito takową gontem, postawiono piękny obszerny śpihlerz na zboże, na dole i na górze z sąsiekami, podwójnym dachem, t. j. najprzód z tarcic a te pobito gontem, w tym komórka na plewy, sieczkę i sprzęty gospodarskie, postawiono nową szopę krytą praktycznie gospodarską, na co przy roztropnie prowadzącej administracji z zadziwieniem wszystkich wydano tylko z konkurencyi (na 3 lata rozłożywszy gdyż tylko jedna biedna gmina należy) 900 złr., a pleban dodał ze swojej kieszeni 400 złr. razem: 1300 złr. — **W r. 1865.** dano płoty koło ogrodów, budynków, poosuszano łąki, na co wydał pleban z własnej kieszeni 70 złr. — Postawił pleban chlewki, kurniki, szopę na drzewo własnym kosztem 47 złr. — **W r. 1866.** sprawiono nowy gustowny baldachim ze składki za 30 złr., pleban dodał 10 złr., razem: 40 złr. — Sprawiono kanony oprawne przed ołtarze, tackę, ampułek 2 par ozdobnych, wytrynkowano wieżę, schody dębowe jak się wchodzi do babieńca kosztem plebana 27 złr., summa: 4518 złr. 50 ct. **W r. 1870.** Sprawiono Statuę snycerską Matki Boskiej do noszenia podczas procesyi, do tego 10 lichtarzy i jeden świecznik ozdobny w kwocie 80 złr., ze składki 60 złr., a pleban dodał 20 złr. — Obsadził ks. pleban cmentarz drzewiną swoim kosztem 15 złr. — **W r. 1872** dwie włościanki sprawiły 2 feretrony za 180 złr., na które dał ks. pleban porobić 2 szafy a 3cią na statuę wyż wyrażoną w kwocie 15 złr. za szkłem, razem: 195 złr. **W r. 1873** Wiel. P. Hupkowa matka Patrona kościoła sprawiła prześliczne umbraculum i sukienkę ozdobną na puszkę za 30 złr. — Zreperowano organ i dzwony kosztem plebana 32 złr. — dano nowy dach na plebanii i wyrestaurowano wewnątrz, sprawiono katafalk, wyrestaurowano organistówkę za 600 złr. ze strony konkurencyi, do czego dodał ks. pleban 20 złr. ze swojej kieszeni, 620 złr. — Wybrano stawek na ryby i takowy zarybił swoim kosztem ks. pleban 78 złr. **W r. 1877** dwie włościanki sprawiły 3 obrusy ozdobne za 26 złr. — Postawiono ze składek kaplicę na cmentarzu piękną, oprócz kamieni, cegły, piasku, wapna, drzewa, które to materyały dali i zwieźli paraianie, wydano 150 złr., gmina 100 złr., a ks. pleban dodał 50 złr. razem 150 złr. — Summa ogół na 5744 złr. 50 ct.

Mała dnia 6. Września 1877.

Ks. Aleksander Sroczyński,
proboszcz w Mały i dziekan Wlepolowski.

Mutationes inter Venerabilem Clerum.

- N. 4678. R. D. *Joanes Curyłło*, Coop. in Zawada, translatus est qua talis ad Szczepanów.
„ R. D. *Antonius Pasiut*, Coop. in Gawłuszowice, translatus est in eadem qualitate ad Łososina.
- N. 4806. A. R. *Franciscus Jaglarz*, Parochus in Gnojnik, nominatus est Notarius Decanatus Czehovensis.
- N. 4807. A. R. *Thomas Czapela*, Parochus in Ślemień, nominatus est Notarius Decanatus Żywiecensis.
- N. 4808. A. R. *Franciscus Gliński*, Parochus in Ropczyce, nominatus est provis. Decanus Ropczycensis.
- „ A. R. *Casimirus Buczkowski*, Parochus in Góra Ropczycka, nominatus est Vice-Decanus et
- „ A. R. *Antonius Piątkowski*, Parochus in Zawada, nominatus est Notarius Decanatus Ropczycensis.
- N. 4825. A. R. *Andreas Knyecz*, Parochus in Polanka wielka, nominatus est Notarius Decanatus Oświęcimensis.
- N. 4826. A. R. et Clar. D. *Josephus Kasprzak*, Parochus in Otfinów, nominatus est Vice-Decanus et
- „ A. R. et Clar. D. *Jesephus Mazurkiewicz*, Parochus in Olesno, Notarius Decanatus Dąbroviensis.
- N. 4863. Plur. R. D. *Blasius Gwiazdoń*, Parochus in Wojnicz, nominatus est Vice-Decanus et
- „ Plur. R. *Franciscus La-Croix*, Parochus in Radłów, Notarius Decanatus Wojnicensis.
- N. 332/praes. Plur. R. D. *Thomas Pociłowski*, Decanus Łęcensis, obtinuit usum R. et M.
- N. 333/praes. A. R. *Michael Smoleń*, Parochus in Wietrzychowice, condecoratus est Expositorio canonicali.
- N. 4911. A. R. *Josephus Oświecimski*, Parochus in Chronów, institutus est canonici pro beneficio curato in Borzęcin.

E Consistorio Episcopali,

Tarnoviae, die 31. Octobris 1877.

JOSEPHUS ALOJSIUS,

EPISCOPUS TARNOVIENSIS.